

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colecătorii.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare Lărgul Inului Nr. 80, etajul I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nerancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
retrimt.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Max. Argonfeld & Emmerich
Lieser, Heinrich Schalek, A. Oppelk
Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golberg,
Eckstein Bernat, Iuliu Leopold
(VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiunilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și invoa-
lă. — REGULAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

Nr. 124

Brașov, Sâmbătă 7 (20) Iunie.

1908.

E dulce puterea!

Insoțirea Kossuth-Apponyi-An-
drassy capătă pe zi ce merge tot mai
mare poftă de a fi la putere și de a
se infrupta cu bunătățile ei după
placul inimei. S'au și întocmit așa ca
și când ar avea să mai guverneze
 încă cel puțin zece — cinsprezece ani,
ca odinioară așa zisa „dinastie” Tisza.
Nu-i vorba e dulce puterea, și în
țara ungurească se poate, cum s'a
dovedit în cești 40 de ani din urmă,
ca un partid care a secestrat odată
toată puterea în stat și știe să joace
providența maghiară, ațâțând masele
cu ajutorul politiceii exclusiviste-sovi-
niste, care-i dă privilegiu de a se gera
ca singurul scut și scăpare a țarei
și a „națiunii” în apărarea lor față
cu milioanele de dușmani interni,
cari ar înghiți-o dacă n'ar fi ei ca s'o
păzească, să stea și 15 ani la putere.

Oameni mai nepreocupați, ca Mo-
csary, s'au plâns de repetate ori că
coaliția n'are opoziție în cameră, afar' de
naționaliști pe cari aceasta îi consideră
numai ca pe niște turburatori puși la
cale de dușmanii din afară ai Maghia-
rilor. Ei bine, acum coaliția are și o
opoziție: ceata mică, ce e drept, dar
vitează a lui Szappanos. Cei din a-
ceastă ceată le-au făcut nu numai
odată zile amare celor din coaliție, de-
când s'au rupt de ei. Cu toate sfor-
țările lor însă n'au fost în stare să
câștige teren în țară și cu atât
mai puțin în dietă. Cei ce sunt stă-
pâni pe oalele de carne au știut să
atrage în cercurile cele mai largi pe
și lor în jurul lor și să dea fie căruia
să guste din ele.

Vor vedea și vor trebui să se
convingă combatanții lui Szappanos
și Lengyel pentru principiile părăsite
dela 1848, că nu vor putea să-și atingă
nici pe departe scopul, care, re-
cunoaștem, are și o trăsătură ideală
din punctul de vedere al dezvoltării
istorice a maghiarizmului, pe câtă
vreme nu vor primi întregul program
de acțiune al prietinelui lor Mocsary,

care le-a spus cu cuvântul și în scris
de repetate-ori, că, dacă vor să aibă
putere și să lucreze cu succes pentru
independența țării și a națiunii ma-
ghiare, trebuie să încheie o pace sin-
ceră și durabilă cu națiunile nema-
ghiare din țară.

Pe câtă vreme coaliția, cu toate
că-l are pe Kossuth în mijlocul ei,
se va preta Austriacilor ca bună
soață dualistă în schimbul mânei li-
bere ce i-se lasă față cu naționalii-
tățile; pe câtă vreme acțiunea de
atac și de suprimare în contra na-
ționalităților oferă acestei coaliții mij-
locul cel mai de competenție de a ținea
legată și fermecată opinia publică
maghiară, sub pretext că apără țara
și naționalismul maghiar contra unor
dușmani teribili, cari stau să le nimi-
cească, nu vor putea să facă nimic
cei-ce în mod sincer și desinteresat
vor să desfășure steagul libertății
maghiare așa cum au voit eroii
zilei de 3/15 Martie 1848.

Nu este și nu poate fi o libertate
cu două fețe în țara aceasta. Ori că
va fi una, cea curată și adevărată,
care trebuie să îmbrățișeze pe toți fiii
patriei fără deosebire, ori că nu va
fi nici una, nici pentru Maghiari, nici
pentru celelalte popoare conlocuitoare.
Se țina bine minte ceice au încercat
să urmeze sfatul lui Mocsary ca să
facă opoziție națională maghiară in-
gânfaților dela putere, că ce cred ei a fi
pentru Maghiari libertate, nu este decât
desfrâul puterii, care n'are temei în
mersul real și în caracterul etic al
desvoltării poporului maghiar —
care desvoltare e condiționată dela
libertatea, mulțumirea și bunăstarea
țarei întregi și a tuturor popoare-
lor ei.

Libertatea, de care se bucură și
Maghiarii, este ca cutitul ascuțit în
mâna copilului, care se joacă cu el,
fără a se gândi, cât de periculos poate
deveni pentru el, și se joacă până ce
unul mai tare și mai cuminte i-l smân-
cește din mână.

rește pe stradă: spre seară iată și bogă-
tași în echipajii luxoase, ca la șosea în
capitală. Am distracție, fără a fi întâlnit
vr'un cunoscut.

Ce frumos! Cu toții iau parte la șe-
dintă, nici măcar unul rătăcind pe stradă,
ori uitându-și programul în fundul vre-unei
cafenele. Mă certam pe mine, că n'am for-
țat să fiu și eu, ca ei; mă întrebam ce va
fi cauza, care-i face pe toți așa de zeși,
și unul nu e răzleț? Ușor am ghicit. Era
prezent și căpitanul școlii române, d-l
ministru al instrucției venise anume pen-
tru cngres. Aflu de prisos să mai stărui
asupra persoanei d-lui Haret. E prea cu-
noscut în țara românească, și cred, că i-a
mers vestea și peste granițe. În d-l Haret
școala românească și-a aflat adevăratul
mentor. Nici cel mai aprig adversar poli-
tic nu-i poate contesta hărnicia, impreun-
ată cu capabilitate în conducerea învăț-
ământului, în deosebi în organizarea și des-
voltarea culturii generale; în privința
această nu există doar țară, care să fi
avut un astfel de bărbat în fruntea școa-
lei. Și mai preus de toate cu cât zel, cu
câtă abnegațiune urmărește d-l Haret ori-ce
chestie, care tinde spre progresul neamu-
lui românesc, care servește patriei sale.
Astfel și în cazul de față n'a pregetat să
fie pe drum obositor, să acorde cele mai
întinse favoruri profesorilor de istorie,

Din dieta ungară. Din cauza căldurilor
prea mari dieta ungară deabea mai poate
ținea ședințe, nelintrinindu-se numărul de
depuși, recerut de regulament. Astfel
Mercuri dieta n'a pntut aduce hotărâri,
fiind prezenți deabia 83 deputați. Eri, Joi,
dieta nu s'a întrunit, fiind sărbătoare. Din
cauza aceasta se vor debate înaintea în-
ceperii vacanțelor de vară numai proie-
ctele privitoare la darea pe beaturile spiri-
tuose, la execuțiuni, la zidirea locuințelor
pentru muncitori și proiectul despre pre-
lungirea judicaturei curiale. Celelalte pro-
iecte se vor amâna pe sesiunea de toamnă.

In jurul unui proiect de lege. În șe-
dinta de Mercuri a dietei urma să se dez-
bată proiectul de lege privitor la execuții.
Ministrul de justiție Anthon Grünther n'a
apărut însă la debaterile proiectului său,
aflându-se în Viena, unde a fost primit în
audiență de Maj. Sa. Primul-ministru We-
ckerle a invitat camera să steargă din or-
dinea de zi proiectul de lege și să-l predea
comisiunii de justiție, susținând cererea
sa cu faptul, că deputații au propus atâtea
modificări încât e imposibil ca proiectul să
fie dezbătut în parlament și e nevoe ca
comisiunea să discute aceste modificări.
Mai mulți deputați au declarat că acest
procedeu este în contradicție cu obiceiuri-
le parlamentare și au cerut ca ministrul
justiției să sufere consecințele faptului, că
a retras odată proiectul de lege. S'a zvonit
chiar că ministrul Günther și-ar fi dat de-
misia. Svonul nu s'a confirmat însă și nici
nu se va confirma. Guvernul declară acum,
că afacerea e foarte simplă și că s'a în-
tâmpat și în trecut de multe ori ca un
proiect de lege, care fusese supus camerei,
să fie retras după începerea dezbaterilor
și prezentat apoi din nou.

Germanismul în Ungaria. Societatea
austriacă pentru susținerea germanismului
în Ungaria a ținut alaltăieri o întrunire în
Viena. Conferința a hotărât instituirea unui
com-țet compus din studenți universitari,
cari să organizeze în timpul verei întru-
niri populare în toate localitățile din Aus-
tria, arătând publicului persecuțiile la cari
sunt supuși Germanii în Ungaria.

Din camera austriacă. În decursul des-
baterii speciale a bugetului în ședința de
Mercuri deputatul german radical Wolff a
făcut aluzie la acordul intervenit la Reval
între două mari puteri, cari rivalizează în
Balcani și în Asia orientală, declarând că
Rusia și Anglia au căzut de acord să se

pue deasupra programului dela Muerz-
steg. Această stare de lucruri ar putea pro-
voca un pericol de războiu, și cu greu ar
putea diplomația să se ferească de războiu.
Oratorul amintește de asemenea și călă-
toria celor trei șefi ai partidelor slave din
cameră, ceace are o anumită conexitate
cu întrevederea dela Reval.

Alegerile din Prusia. Rezultatele defi-
nitive ale alegerilor pentru dieta prusiană
sunt următoarele: Au fost aleși 152 con-
servatori, 59 conservatori-liberali, 64 libe-
rali-naționali, 28 partidul poporal-liberal,
8 uniunea-liberală, 105 centru, 15 polonezi,
6 social-democrați, 2 danezi, 3 fără partid.

Situația politică în Serbia. Din Bel-
grad se anunță că în noua Skupcină, care
s'a întrunit eri, radicalii vor să provoace
căderea guvernului și vor lupta cu toate
mijloacele, de cari dispune opoziția, în con-
tra convenției comerciale cu Austro-Un-
garia.

Politica externă a Franței. Ministrul
de externe, Pichon, luând cuvântul la un
banchet dat de către alianța republicană
democratică și vorbind de politica exterioară,
a relevat, că marea alianță contractată de
Franța a fost întărită de amicitii străne
și solide, cari dau țarei o autoritate nouă,
întrebuințată numai pentru cauza păcii și
conciliațiunei. Nici un gând de războiu nu
s'a amestecat în apropierea și înțelegerile
efectuate, fie în Europa, fie în Extremul
Orient. N'am avut altă preocupare decât
să asigurăm pacea; am avut în vedere de
a mări buna înțelegere internațională, fără
să provocăm neliniște sau să sfidăm pe
cineva. În ce privește afacerile din Maroc,
știm cari sunt datorile noastre; nici un
pericol pentru pacea lumii nu poate ieși
d'n intervenția noastră provizorie, bazată
pe titluri necontestabile.

Din România.

București, 4 Iunie v. 1908.

Congresul vechilor conservatori.

Marelui congres al partidului con-
servator-democrat dela 3 Februarie i-s'a
răspuns prin »marele» congres al partidului
conservator-vechii (carpist) ținut la 2 Iunie,
a doua zi de Rusali, în sala Eforiei.

Cu toată căldura înăbușitoare, care
era deosebi în sală, a fost lume, cum
rar se întâmplă de multă. De dimineața

cută viciao cu poezii și completată cu lec-
turi istorice. Această conferință a făcut
adâncă impresie asupra auditorului.

De dorit ar fi, ca îndrumările înțe-
lepte, date de d-l prezident, să se sape în
suflitele tuturor colegilor și să le servească
de îndreptar. Ar fi apoi foarte bine,
ca să avem cât mai curând o carte cu lec-
turi istorice potrivite. În această privință
un bun început a făcut d-na Holban, care
ne-a dat interesante pagini în opul: »Oa-
meni celebri din antichitate». Urmarea o
așteptăm.

După amiazi a urmat tratarea subiec-
tului: »Cartea în învățământul istoriei». D-l
conferențiar E. Ionescu, tînăr profesor
din București, arată legătura ce trebuie să
fie între manualul de istorie și între pro-
fesor, stăruint, că totul depinde dela pro-
fesor. Urmează apoi d-l Alexianu desvol-
tând teza: »Depersonalizarea elevului la
lecția de istorie», prin care vooște, ca pro-
fesorul să introducă pe școlari în timpul,
de care vorbește, transportându-se însuși
în acel timp. — Cu acestea s'a terminat
ziua primă a congresului.

Luni, ziua a doua, la orele 8 dimineața
se continuă lucrările în amfiteatrul liceu-
lui Vasile Alexandri.

Amfiteatrul se umple îndată de con-
gresiști. La masa prosidială remarcăm pre-
zența d-lui ministru. Băncile prime din

FOILETONUL »GAZ. TRANS.»

Congresul profesorilor de istorie.

Impresii de Neptun.

(2) — Urmare. —

La Galați: Erau 3/4, oare după amiazi,
când am intrat în gara Galați. Nu dau de
nici un cunoscut; mă iau după sfatul unui
coleg de-acasă și dau adresa hotelului;
birjarul mă duce repede — ca și în Bucu-
rești — la Bristol. Aici prima întrebare:
sunt congresiști? Destui, nu unul, chiar și
președintele congresului, d-l D. Onciul;
mai este o singură cameră. Bucuria mea,
că am colegi, ba și prietini. N'am astâm-
păr — și după lunga mea călătorie de
aproape 12 oare, n'am stare în cameră;
de grab îmi fac toaleta de stradă, căci la
congres nu puteam participa de-ocamdată,
fiind prea obosit, pentru a asculta confe-
rențe și disertații. Incepuse a se lăsa puțin
umbra pe strada domuească, cum o arată
și numele, centrul intelectual și locul de
convenire al publicului mai ales din orașul
Galați. In fața hotelului e o frumusecă gră-
dină, aparținătoare unui restaurant, înaintea
restaurantului mese, ocupate de burghezi
galațeni; mă așez și eu la un țap de bere;
stau și tot privesc publicul, care tot spo-

și chiar din ajun au sosit delegații din toate colțurile țării, chemați în Capitală sau trimiși, pentru a face cât mai impunătoare această manifestare, menită să dovedească puterea conservatorilor carpiști, slăbiți prin ruptura și propaganda conservator-democrată.

Nu lipseau țărani, ba ce zic? Erau foarte mulți țărani. Până acum vre-o doi ani abia dacă se vedea pe la întrunirile liberale, îndeosebi, vre-un țărănițoi; de sigur dintre țărani fruntași, alegători în primul colegiu. De când însă (anul trecut) țărani au arătat că și ei trăiesc în această țară (și că trăiesc greu) partidele politice în întrunirile și congresele lor țin să arate că e toată țara cu ele. Sunt ei azi mai conștii de drepturile și datoriile lor? — sau sunt aduși așa cu grămada? Conștii, nu credem, căci dacă ar fi, ar apuca, în politică, drumul care duce spre idealul lor economic. Sistemul e vechiu, ca și partidul și ca și celelalte partide din țară.

Partidul conservator carpist însă se poate mândri cu statutul său major de oameni cu nume, luminați și cinstiți sau mai bine, de cea mai bună parte a statului său major, care a putut fi văzut și auzit la congresul de luni. Și acest partid să poată în adevăr numi carpist, fiindcă forța și valoarea lui au crescut numai după fuziune, care a dat vechiului partid valoarea și autoritatea. Politică sa însă se întemeiază pe marea proprietate și în general, pe bogăție și cultură. Ea nu vrea un sistem nou, pe care îl cer vremile și evoluția societății; vrea politică cinstită după sistemul vechiu. Acuma, se poate întâmpla ca un sistem să fie nedrept și prin urmare necinstit și totuși pentru conștiința celui ce-l practică, e cinstit.

În politica conservatorilor-democrați — împotriva cărora se îndreptau atacurile mai a tuturor oratorilor — vechii conservatori nu recunosc nici un sistem și nici un program deosebit de al celorlalte două partide »istorice«. Nu recunosc decât activitate, activitatea cea mai bogată de organizare în vederea puterii, pe care atât generalii cât și ostașii o așteaptă cu brațele deschise, nu ca pe o armă cu care vreă să câștige biruințe, ci ca pe o pradă pe care o poți împărți celor »gata de luptă«.

Invinuiri și apostrofe și mai violente cădeau în lagărul conservatorilor-democrați din cuvintele frumoase și puternice ale D-lui Delavrancea și mai cu seamă ale D-lui N. Filipescu, care a avut, pentru gruparea »tachistă« cuvinte pe cât de violente pe atât de puternice prin frumusețea și alegerea lor.

Aproape în aceeași măsură cuvintele oratorilor dela Eforie se îndreptau împotriva partidului dela guvern; »inovate prin reformele și politica sa »anarhistă«. Și atacurile trebuiau fără indoială să se îndrepte și împotriva celor ce dețin puterea, pentru a apropia cât mai mult ziua unei schimbări.

La sfârșit a vorbit d. *Petre Carp*, șeful partidului, ale cărui cuvinte pline de miez sau remarcat prin finețea lor pătrunzătoare și adâncă ca și prin umorul și noutatea aproape clasică a observațiilor.

Congresul s'a încheiat pe la ceasurile 6 seara, iar publicul s'a risipit în liniște.

Numirea dela noul ministru.

Luni dimineața s'a făcut în fața M. S. Regelui, fiind de față și d. prim-ministru

stanga sunt ocupate de elevii clasei VIII-a a liceului Alexandri, cu cari d-l E. Ionescu ține o lecție practică din istoria modernă a României, ocupându-se cu unirea principatelor române. Lecția o face folosindu-se de metoda euristici, adică punând în continuu întrebări elevilor, cari căutau să dea răspunsuri potrivite. A urmat apoi critica lecției, întâiu autocritica și după aceasta discuția generală, la care au participat mai mulți colegi. Îndată s'a observat, că lupta se dă între profesori mai vârstnici, aderenți ai metodei expoziției și între tineri susținători ai metodei euristici. Scânteietoare au fost ciocnirile de idei; învingerea — după a mea părere — au reformat'o bătrânii, cari au dovedit, că la istorie nu se poate aplica, ca la alte științe, metoda euristici, pentru că elevii nu pot afla: nume, locuri și evenimente; că a succesa la lecția model, cauza e, că materialul din chestie, se m'atratase odată.

Dorința era, să se țină o lecție nouă, în mod euristici, dară nime nu s'a încumetat. Discuția a încheiat'o d-l ministru Haret, dela care se aștepta oarecum să spună cuvântul deciziv. Și la acest loc s'a distins ca un bărbat, care deși nu specialist, se știe ridica la un nivel superior de apreciere.

Printr'o logică severă și mod fin face critica, reprezentând punctul de vedere al opiniei publice, relevând continuitatea nece-

D. A. Sturza, depunerea jurământului de către d. *Djuvara*, ministru la noul departament al Industriei și Comerțului.

D. Djuvara deține acum pentru a doua-oară un portofoliu. Pentru prima-dată l'a avut în 1897 pe acel al Justiției, tot sub cabinetul Sturza.

Noul ministru e dintre liberalii aripei stângi, a *generoșilor*.

Congresul Ligei culturale.

Congresul anual al Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor s'a ținut în zilele de Rusali în sala *Alcazar* din Galați, luând parte delegați ai tuturor secțiunilor din țară. S'au discutat mijloacele pentru o mai hotărâtă și mai bogată activitate a Ligei. S'a citit raportul anual de către d. A. *Florescu*, secretarul Ligei. D. *Somănescu* a dăruit 5500 lei, dintre cari 1000 pentru biserica ce urmează să se ridice la Viena. D. *Grădișteanu* caută să dovedească că nu este o faptă anti-patriotică acea de a fi scris în ziarul »Adevărul«. — Oarecari neînțelegeri se ivesc la alegerea noului comitet care iese amestecat dar improspătat.

Se adresează o lungă și avântată telegramă apărătorului cauzei celor asupriți, Bjoernstjerne Bjoernson:

»Membrii Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor reuniți în congres la Galați azi la 1/14 Iunie 1908, admirând exemplul sublim de solidaritate umană care decurge din viguroasa D-Voastre protestare în presa europeană... va trimite ilustre scriitor, campion al libertății, omagiul de recunoștință și de vecinică venerație din partea României libere.

»Când justiția socială a viitorului își va îndeplini opera, când episodul dramatic al tirăniei omenesci va fi dispărut din cartea Universului, numele vostru glorios, încununat de aureola nemuritoare a artei, va străluci și în analele luptei pentru libertate, aurora boreală pe cerul senin al patriei voastre îndepărtate«.

Telegrama adresată de Ligă: »Gazeta Transilvaniei« cu ocaziunea jubileului ei, a-ți primito și de sigur a-ți publicat-o deja, ceea ce mă dispenzează de a o reproduce.

S'a ținut o conferență de d. Iorga: »Cestiunea națională și datoriile Ligei« și alta de d. *Scurlu* despre revoluția din 1848 și influența ei asupra timpurilor moderne.

M.

Inmormântarea lui Traian H. Pop.

— Raport special al »Gaz. Trans.« —

Sărd, 4 (17 Iunie c.

Inmormântarea mult regretatului *Traian H. Pop* a fost imponentă, imponentă nu prin mulțimea curioasă, ci imponentă prin durerea sinceră din inimă, ce se oglinda pe fețele tuturor la intrarea carului mortuar în satul natal Sărd al iubitului defunct. Adus dela gara Alba-Iulia, în capul satului fu primit de vrednicul preot local *Enea Hota* îmbrăcat în odăjdii înainte cu praporii și condus până la ușa bisericeii în sunetul lugubru al clopotelor.

Așezat coștiugul în naia bisericeii, după citirea sf. evanghelii și a rugăciunilor cei de față se depărțară ca să vină earăși la orele 2½, când se va așeza spre odihna de veci.

sără între cursul primar și secundar, și acesta și cel superior.

Se va aplica în cursul superior al liceului mai mult metoda euristici, trecând treptat în cursul superior tot mai mult la cea expozițivă, aplicată aproape exclusiv la universitate, unde de altfel încă nu e exclusivă total metoda euristici, ci profesorul o aplică involuntar după observațiile psihologice asupra elevilor. Toți au fost de acord, că d-l ministru a expus mai nimerit, aducând un deciz just.

Ascultăm apoi cu multă atențiune conferința d-lui *Pătrășcanu*, despre: »Memoria, înțelegerea și aprecierea fenomenelor istorice. D-sa arată mijloacele de fixare a memoriei, expunerea limpede, pozitivă și dogmatică, ear nu critică. Fiind ora 12 se încheie ședința, anunțându-se proxima ședință pe după amiazi la Școala Normală.

Eu am folosit puținul timp liber să vizitez fugitiv liceul; am intrat în câteva sale de învățământ, înțesate de elevi. Notez, că liceul e foarte populat, numărând ca la 500, având clasele inferioare paralele. Aranjamentul e modern, mijloacele intuitive de învățământ, în deosebi tablele murale pentru istorie naturală, hărți, etc., sunt mai toate străine, aduse din Germania. Demnă de văzut e biblioteca, prețios legat al fericitului, mare, naționalist *V. H. Urechia*. Aici ma condus d-l *V. Surdu*, secretar al direc-

lăță, înainte de a se trage de adunare, întreg satul cu mic cu mare în durerea și liniștea cea mai mare se adunase în curtea bisericeii. După finirea prohodului făcut de preoții *Andreea* din Ighiu și *Enea Hota* din Sărd, cel din urmă cu cuvinte calde isvorâte din inimă sinceră, a ținut panegiricul înălțând meritele și virtuțile ce le a avut adormitul în Domnul.

Dus la groapă, reprezentantul »Gaz. Trans.« d-l *I. Mureșianu* prof. a rostit un ultim salut al colegilor lui, a tovarășilor lui de muncă și în deosebi al Red. »Gazetei«, care a trimis și o mare și frumoasă cunună »Neuitatului Tr. H. Pop«, încheiând cu cuvintele »Rămas bun suflet nobil, dormi în pace, de noi neuitat. Adio!«

Ochii celor de față erau plini de lacrimi. Așa o durere generală arare-ori vezi; iubită și stimată astfel numai o inimă ca a lui *Tr. H. Pop* a putut fi.

Așa s'a încheiat tristul act!

Serbările „Societății meseriașilor din Blaj“.

Concert și teatru. — Sfințirea steagului. — Expoziția.

— 16 Iunie 1908.

În zilele de 14 și 15 Iunie (în sărb. sf. Rosalii) au avut loc în Blaj serbările aranjate de *Societatea meseriașilor români, cu ocaziunea sfințirii steagului*. S'a făcut cu ocazia aceasta o frumoasă manifestație pentru cauza meseriașilor noștri, și cred, că vor înțelege cel puțin de aici înainte, aceia cari până acum nu și-au dat samă de aceasta, că clasa meseriașilor e indispensabilă pentru întărirea și înaintarea noastră națională și vor apreția după merit stăruințele aceluia, cari au luptat și până acum pentru cauza meseriașilor. Cred tare că publicul român de aici și din jur va sprijini tot mai mult pe meseriașii și negustorii noștri pentruca »ridicându-i pe ei să ne ridicăm pe noi înșine«.

Aici în Blaj meseriașii români mai ales în anii din urmă au înaintat foarte mult, ceea ce e de a se mulțumi deoparte hărniciei lor, dar de altă parte aceluia bărbat însuflețit, care i-a organizat și i-a încheiat în societate, d-l profesor gimnazial *Gavrilă Precup*, care ca president al soc. meseriașilor e sufletul dător de viață al reuniunii lor. De când îi conduce d-sa, societatea a înaintat frumos, meseriașii noștri pot să se cultive și să-și câștige cunoștințe frumoase prin lectură, prelegeri (ținute de câțiva domni din Blaj), conveniri, aranjări de concerte, teatru, etc. Deși numărul membrilor acestei societăți nu e mare (câci Blajul e un orașel care nu are nici 3000 locuitori) totuși ea poate servi de model pentru ori care reuniune de acest fel.

Concert și teatru. — Serbările din zilele acestea s'au început în sara de 14 Iunie cu un concert și teatru dat de meseriași. A luat parte foarte mult public din Blaj și din jur, chiar și din depărtări au venit meseriași români pentru serbări din diferite centre românești. Dovedă că publicul nostru dă atențiunea cuvenită meseriașilor în nizuințele lor spre cultură. S'a jucat mai întâiu sceneta: »*Vivandiera*«, de *V. Alexandri*, de către diletanții: *D-na E. Trifan* și *d-nii A. Gruita* și *I. Moldovan*. S'a cântat apoi »*Imnul steagului*«, compus

ocazional de maestrul *I. Mureșianu*, care a dirijat corul meseriașilor, apoi: »*Muierușca din Brașeu*«, baladă de *I. Mureșianu* (cor cu soli). A fost bine esecutată și plăcut foarte mult ca și: »*Cântarea poporală*«, de *G. Dima*. Multă delectare ne procurat frizerul *N. Ienășel* cu predare naturală și potrivită a cunoscutului *monolog* »*Achim fileriu*«. S'a mai cântat: »*Merariu*«, de *G. Kiriac*, apoi s'a jucat comedia: »*După teatru*«, de *Stefanelli*. S'au distins prin joc corect d-l *A. Gruita* și *d-n E. Trifan*, ca doi diletanți, cari și-au câștigat deja o rutină frumoasă.

Sfințirea steagului. — În 15 Iunie s'implinit actul cel mai însemnat în serbările meseriașilor noștri: sfințirea steagului societății. Mai întâiu s'a adus steagul în biserica catedrală, unde au ascultat s'liturgie toți meseriașii din Blaj în corpor cu familiile lor. După terminarea serviciului divin, la care cântările au fost executate de corul teologilor, s'a făcut sfințirea steagului în piața Blajului dinaintea bisericii catedrale. A luat parte Excelența *S. Dr. Victor Mihalyni*, metropolitul din Blaj și un public foarte numeros din Blaj și din jur. Au fost de față un număr însemnat de delegați ai reuniunilor de meseriași din alte centre românești: un grup din Sibiu în frunte cu presidentul *V. Torțășianu*, din Cluj în frunte cu presid. *Io. Eugen P. Păcurariu* capelan gr. cat., reprezentanții societății de meseriași »*Arcadia*« din Sebeș apoi meseriași din alte părți. Sfințirea steagului a îndeplinit'o părintel canonic *Dr. Aug. Bunea*, acest distin fruntaș al nostru.

După actul sfințirii s'a făcut botezul nașe au fost doamnele: *Dr. D. Szabó*, *V. Precup*, *văd. I. Pop* (sora deputatului *Dr. I. Maniu*) *C. Hodoșiu* și *E. Trifan*. După aceea s'a jucat »*Merariu*«, care e cunoscut și ca un distins orator, a adresat meseriașilor noștri o frumoasă cuvântare.*)

La cuvântarea pâr. *Bunea* răspund în numele meseriașilor presid. *G. Precup*. Mulțumește pâr. *Bunea* pentru că a binevoit a săvârși actul sfințirii steagului, adânc emoționat promite solemn că meseriașii români din Blaj își vor săpă adânc în inimi povețele înțelepte, cari s'au dat, își vor da silință, ca să-și împlinească cum se cade chemarea lor în acest oraș românesc și vor grijii cu sfințenie steagului lor să-l poarte curat și ca sub să triumfeze cauza lor spre binele neamului nostru și spre fala Blajului.

Expoziția. — După sfințirea steagului s'a făcut deschiderea solemnă a expoziției aranjată de membrii societății meseriașilor din Blaj în sala de gimnastică a gimnaziului. A fost de față publicales în frunte cu Excelența *Sa Metropolitul*. Expoziția aceasta o înconjură frumoasă a muncii meseriașilor și negustorilor noștri și totodată e cea mai bună reclamă pentru dânșii. Cine n'a știut de mai înainte se poate convinge de aici, că în Blaj avem aproape tot felul de meseriași români, la cari să lucrăm fără de a avea lipsă de străini. Lucrările expuse ne îndreptătesc să așteptăm o înaintare tot mai frumoasă pe acest teren al meseriilor și al comerțului. La aceaste însă e de lipsă și sprijinul cuvenit dela partea publicului român, și aceasta o ză mai vărtos despre negustori, cari aproape

* Cuvântarea aceasta o vom reproduce estras în numărul viitor popular. — *N. R.*

toarele colosale, cu câte 4 rânduri de paturi, încapând la un loc câte 60—80 elevi. Apoi curios e laboratorul de fizică și chemie, unde elevii neavând bănci sta pe terase, așezate în amfiteatru.

Acest așezământ, dedicat cultivării învățătorilor poporului, a fost prefăcut de un înaintaș al d-lui Haret în cazarmă — ce ironie! mirare că n'au imitat cu totuș pe Turci, cari le ar fi prefăcut în graja pentru cai! Până unde merge patima omenescă!

Ne-am îndreptat apoi în sala, în care se ține lecția practică anunțată. În fața profesorului *I. Velichi* este cursul II noimale. Elevii puțin — doară 8 — în haira naționale de sărbătoare; viori, isteți, iși parte activă la lecție, făcându-o și d-l *Velichi* în mod euristici. Lecția, interesantă de altfel, predată viori și întretesută cu poezie a suferit de erorile amintite dimineața la lecția d-lui *Ionescu*. S'a vădit, că numărul repetiției se poate aplica la istorie și lungă, în care se accentuează mai cu seamă defectele prelegătorului, d-l president *Onciul* încheie ședința, accentuând călțiile d-lui *Velichi*, care pregătise foarte bine pe elevii d-sale și ne-a ținut viori lecție, rămânând ca continuarea discuției să se facă colegial la masa de sărd.

(Va urma.)

în toate orașele noastre o duc rău, mai ales din cauza lipsei de sprijin. Și nu vom putea sta mai bine în privința asta nici în Blaj nici în alt loc, până când marel public român nu-și dă seamă pe deplin de împrejurarea asta, căci oamenii noștri, fie țărani, fie inteligenți, trec de multe-ori pe lângă o prăvălie românească și dau banul la străin. Oare când va sosi timpul, ca să fim și noi mai disciplinați în privința aceasta și să pricepem ce însemnă a ne sprinjini meseria și negustorii noștri, ca prin ei să ne ridicăm pe noi înșine!?

Rap.

STIRILE ZILEI.

— 6 Iunie v.

Serbările comemorative arangiate săptămâna aceasta în Sibiu în amintirea regretatului Ciprian Porumbescu au avut, după cum ni-se scrie, un succes foarte frumos. Luni înainte de amiază s'a ținut matineul, iar seara s'au reprezentat „La Sezătoare” icoană din popor cu text de Sandu-Aldea și Dr. I. Borcea și cu muzică luată din motive românești și arangiată de Dr. Tiberiu Brediceanu și opereta „Crain nou”. Reprezentația teatrală s'a dat pentru a doua și a treia oară Marți și Joi seara. La toate trei reprezentațiile a asistat un public număros, care a răsplătit cu bogate aplauze prestațiunile frumoase ale diletanților. Punctul de atracție l'a format piesa d-lui Dr. T. Brediceanu, căruia i-s'au făcut mari ovațiuni. Dintre persoanele, cari au luat parte activă la succesul acestor înălțătoare serbări, s'au distins în deosebi d-nele V. Triteanu și Lucia Barbu, d-nii C. Ghișe, I. Enescu, S. Roșca și P. Cureau. — c.

Protosincol nou. Duminecă a fost hirotesit în catedrală din Sibiu intru protosincol ieromonachul, asesorul consistorial, Dr. Miron E. Cristea. Actul hirotesierei l'a îndeplinit I. P. S. Sa Metropolitanul cu mare asistență.

Greva universitară în Austria. Reprezentații studenților naționali-germani din Viena au decis cu unanimitate continuarea grevei. Hotărârea aceasta a fost comunicată rectorului și ea este motivată astfel: »Studentimea nu se poate mulțumi cu rezoluția conferenței rectorilor și nu vede alt mijloc mai bun pentru asigurarea libertății învățământului, decât continuarea agitației și a grevei. Studenții vor continua greva cu toată energia și declară că nu se tem de amenințările cu cari vrea să-l sperie conferența rectorilor.» Hotărârea aceasta a fost transmisă pe cale telegrafică tuturor școalelor superioare din Austria. Din mai multe părți precum din Kracovia și Praga au sosit telegrame, anunțând că studentimea din acele localități e hotărâtă de asemenea să continue greva.

După o comunicare neconfirmată încă până acum Maj. S. Monarchul ar fi spus alături cu prilejul deschiderii stațiunii pentru întremarea copiilor ministrului cultelor Marchet: »Puneți odată capăt acestui scandal. Împăratul ar fi întrebuințat în același timp o expresie violentă față de rectori. Această știre a produs mare senzație în cercurile universitare. În cercuri, cari se află în legătură cu guvernul, se declară că nu corespunde în totul adevărului descrierea făcută de social-cresțini asupra declarațiunii împăratului. E adevărat numai, că împăratul s'a declarat într'o discuție energică în contra studenților liberali și a spus ministrului cultelor: »Puneți odată capăt acestei stări de lucruri! Împăratul s'a exprimat apoi în ton neamical și asupra rectorilor, dar în cursul discuției a amintit că rectorii, cari s'au identificat cu studenții, n'au cunoscut scopul urmărit prin grevă. Ministrul cultelor a amintit atunci împăratului rezultatul conferenței rectorilor și acesta s'a declarat mulțumit de purtarea rectorilor.

Starea viilor în România. Serviciul viticol de pe lângă ministerul de domenii al României, a fost încunostințat, că viile se prezintă în condițiuni excelente în toată țara.

O escadră rusă în porturile bulgare. O telegramă din Sofia spune că între 18 și 23 Iunie o mare escadră rusă, compusă din 3 cuirasate, 2 încrucșătoare și 9 torpiloare, va intra în porturile bulgare din Marea-neagră.

Persia în plină revoluție. Din Persia sosesc încontinuu știri grave. În toate ținuturile agitația a atins punctul culminant. Jafurile și omorurile sunt la ordinea zilei. Din Londra se anunță că Lordul Grey a declarat în camera comunelor că după informațiunile primite dela însărcinatul de afaceri englez, turburări și de-

sordine domnesc în Teheran. Însărcinatul adaogă că viața, proprietatea și interesele străinilor sunt în pericol.

Un divorț interesant. Tribunalele din New-Yersey se ocupă acum cu un proces de divorț, care e poate cel mai interesant din câte s'au judecat în anii din urmă în America. O doamnă din lumea mare vrea să se despartă de bărbatul ei, cunoscut de mult și în Europa, fiindcă acesta e de o zgârcenie murdară, nesuferită. Reclamanta afirmă că nu mai poate trăi cu bărbatul ei, fiindcă acesta îi face învinuirile cele mai aspre, dacă depășește numai cu un ban suma de 8 fr., pe care i-o dă el pe săptămână. A doua-spre-zecea zi după căsătoria lor, femeia a rugat pe bărbatul său să-i sporească suma aceasta. Harpagonul se infuriă atunci așa de grozav, încât își luă pălăria și plecă de acasă. De atunci nu s'a mai văzut. Din pricina aceasta femeia cere divorțul și istorisește lucrurile cele mai uimitoare și mai de necrezut despre zgârcenia bărbatului ei. Într'o zi și-a cerat grozav băiatul, fiindcă acesta când mergea făcea pași prea mici. Tatăl îi strigă: »De ce nu faci pași mai mari? Îți strici fără nici o socoteală ghețele. Nu te gândesti că două tălpi de ghiță costă 8 fr.? Dacă ai pași mai larg nu ți-ai uza așa de repede ghețele». Omul ăsta curios cumpărase un mare număr de cântare; tot ce se cumpăra pentru casă, să fi fost și o litră de zahăr, cântăria cu cea mai mare băgare de seamă și dacă lipsia numai un gram, nenorocita femeie se alegea cu cele mai ordinare înjurături și ocări. Nu de mult, cu prilejul zilei sale de naștere, zgârcitul a cumpărat un funt de macaroane și toată bucuria lui din aceea zi a fost să numere macaroanele fir cu fir. Publicul și tribunalul au făcut firește haz mare de amănuntele acestea din viața unui milionar. Și nici nu mai încapă în doială că sârmana femeie va fi divorțată.

Din Bistrița.

Din peregrinajul dela Roma și Esamenul dela școala română gr. cat.

Duminecă în 14 Iunie, adevă în prima zi a Rosaliilor la sfârșitul sf. liturgii, care a fost celebrată de d-nii Gearasim Domide protopop și Ciril Negruțiu paroch-capelan, iar cântările executate fiind de corul inteligenței, distinsul protopop al Bistriței, pășind în mijlocul bisericii, cu blândea și cu amabilitate se adresează către popor, făcându-i cunoscut pe scurt peregrinajul, la care și d-sa a avut fericirea a lua parte — la leagănul nostru străbun, la bătrâna Roma. Văzută'm, zice între altele vrednicul protopop, monumentul lui Traian, genialul împărat al Romanilor, a celui mai puternic popor din lume, și dela care și noi Românii avem fericirea a-ne trage originea. Văzută'm statua sf. Petru, care a fost pus de Christos ca cap văzut al bisericii pe pământ, zicându-i: »Tu ești Petru și pe piatra aceasta voi zidi biserica mea; iar porțile iadului nu o vor învinge pe ea». Văzută'm mai departe catcombele, unde se ascundeau creștinii pe timpul păgânismului, de își făceau rugăciunile. Văzută'm biserica cea mai mare și frumoasă de pe pământ — biserica s. Petru, ba am avut și fericirea a auzi în dulcele nostru graiu românesc sf. liturgie celebrată fiind de înalții Prelaiți d-nii Dr. Demetriu Radu, episcopul diecesei Oradei mari și Dr. Vasile Hossu, episcopul Lugosului și alți protopopi și preoți în această sf. biserică. În urmă am avut fericirea de a fi primiți în audiență de către sfântul părinte, capul văzut pe pământ al sf. noastre biserici papa Pius al X-lea. Ne-a entusiasmă, zice, cuvintele cu cari ni-s'a adresat acest sfânt părinte zicând: »Bunii și iubiții mei Români!». Și în urmă împărtășește poporului binecuvântarea preasfântului părinte dela Roma.

Aceste cuvinte rostite de pe buzele acestui energic protopop cu atâta dibăcie și prin destoinicia oratoriei sale a impresionat atât de adânc inimile celor de față, încât se vedeau lacrimi eșind din ochii celor ce-l ascultau.

La sfârșit, apoi face cunoscut și înviță inteligența și poporul la esamenul pruncilor dela școala română gr. or. din loc, care s'a ținut în aceeași zi cu pruncii din cl. I. și II. înainte de amiază dela orele 11, iar cu cei din cl. III și IV după amiază dela orele 3. Esamenul se începe cu studiul religiunii, care a fost propus de d-l Ciril Negruțiu și care a succes foarte bine, dând dovadă d-l Negruțiu, că se interesează și că se pricepe în ale pedagogiei. A urmat apoi harnicul învățător Iuliu Chita din celelalte obiecte de învățământ, despre care am constatat și m'am convins, că se poate număra între cei mai buni și harnici învățători. — Băieții răspund

energic, clar și frumos, iar de pe fețele părinților se putea ceti indetultirea și mângăerea.

După amiază la orele 3, sala de învățământ era iarăși îndesuită de public. Dintre inteligenți am însemnat pe lângă protopopul, ca comisar, și mai mulți învățători, pe d-nii advocați Dr. Dumitru Ciuta și Dr. Victor Onișor cu spectabila sa d-nă. Esamenul se începe cu frumoasa cântare »Împărate ceresc», care a fost cântată de elevii din cl. III și IV sub conducerea dextrului învățător Teodor A. Bogdan, așa de frumos și cu o tactică exemplară. Conform programului a urmat studiul religiunii, care de asemenea a fost propus de d-nul Ciril Negruțiu și carele a dovedit de asemenea ca și la celelalte clase, că e la culmea chemării sale.

Urmează apoi rândul d-lui Bogdan, cu celelalte obiecte de învățământ, carele pe lângă ocupațiunile sale literare, a dovedit că se interesează de mersul învățământului împlinindu-și cu conștiințositate chiemarea sa de luminător. A plăcut mult dialogul predat de 2 fetițe despre lux.

De-e Dumnezeu, ca acești luminători, încă mulți ani să poată servi cu credință poporului, a căror conducători sunt.

Bistrița, la 17 Iunie 1908.

Michail Tatar.
învățător.

Examene publice.

Ordinea examenelor, ce se vor ținea cu elevele del' Internatul „Reun. Fem. Rom.” din Brașov:

Vineri, în 13 (26) Iunie a. c., dela 4—5 oare p. m. Examenul de studii în sala cea mare a gimn. rom. Elevele vor fi examinate: Cursul I și al II din: Religiune, limba română, istoria patriei. Cursul a III din: Religiune, limba și literatura română, istoria universală și igienă.

Duminecă, în 22 Iunie v. (5 Iulie n.) la 3 oare p. m. Examenul de croitorie și menaj, care se va ținea în casele internatului, strada Caterinei Nr. 8. Examenele să vor încheia cu cântări. Lucrurile de mâne ale elevelor vor fi expuse în atelierul și în sala de studii a internatului. La aceste examene comitetul invită cu toată onoarea pe părinții și rudeniile elevelor, precum și pe toți sprjiniitorii și b. nevoitorii reuniunii noastre.

Brașov, în Iunie 1908.

Maria B. Baiulescu,
prezidentă.

Ordinea examenelor dela școala elementară capitală rom. gr. or. din Brașov, la finea anului școlar 1907—1908.

Examenele publice se țin Vineri și Sâmbătă în 13 și 14 Iunie st. v. a. c. în sala festivă a gimnaziului dela școalele medii gr. or. român., în ordinea următoare:

Vineri, în 13 Iunie v. dela 8—12 oare a. m. cu clasele de 1 și 2 I-a, II-a, III-a, IV și V. Dela 2—5 p. m. cu clasele I-b, II-b și III b. Examenul cu clasa a IV și a V se încheie cu cântări.

Sâmbătă, în 14 Iunie v. dela 8—12 a. m. clasele de băieți I a, II a, I-b, II-b, III a, III b. Dela 3—4 p. m. cu cl. IV, dela 4—5 examen de gimn. cu cl. IV de băieți. Examenul cu clasa III a) și b) și a IV se încheie cu cântări. După examenul de gimnastică, excursiune în grădina școlară. Lucrurile de mâne ale elevelor din clasa a II—V-a sunt expuse în decursul examenelor ac stora în sala de examinare.

Școala froebeliană a bisericii Sft Nicolae ține examenul *Duminecă în 15 Iunie st. v.* în a eea-și sală, dela 3—4 oare p. m. Duminecă în 15 Iunie st. v. după serviciul divin va fi încheierea anului școlar cu cetirea clasificățiunilor și împărțirea premiilor în sala festivă a institutului numit. La examenele publice și ia festivitate a încheierii anului școlar se invită cu toată onoarea P. T. public a lua parte.

Brașov, în 29 Maiu v. 1908.

Diracțiunea.

Glume.

La judecătoria de instrucție:

— În adevăr crima d-tale e îngrozitoare... Să ucizi o sârmană femeie bătrână și bolnavă, care poate nici nu mai avea mai mult de cincisprezece zile de trăit.

— Ei! răspunde asasinul, asta nu-i la urma urmelor cine știe ce... Cincisprezece zile mai mult ori mai puțin!...

— Dragă bunicuțo, am venit să te sărut de ziua mătăle...

— Dar, dragă nepoțică, ziua mea e tocmai peste vre-o două luni...

— Știu eu asta bunicuțo... Da uite... mi-ar trebui o păpușe nouă...

*
Explicația unui băutor:

— Știi tu mă pentru ce beau halbele una după alta? — Când beau prima halbă simt că devin alt om și omul ala vrea și el o halbă — și așa mai departe...

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 19 Iunie. Arhiducele Leopold Salvator a plecat să inspecteze artileria din Ungaria. Cu această ocaziune, din Brașov, arhiducele va pleca și în România la Sinaia, pe la începutul lunii Iulie, spre a face o vizită suveranilor României.

Agram, 19 Iunie. La procesiunea, care a avut loc cu prilejul sărbătoarei catolice (Joia verde) au avut loc demonstrații furtunoase în contra banului și a membrilor guvernului. După terminarea procesiunii baronul Paul Rauch și membrii guvernului luară loc în trăsură. Din mijlocul mulțimei se auziră deodată strigăte de „Jos! Jos!”, și mai multe pietre fură aruncate asupra trăsurilor. Zgomotul creștea din ce în ce. În momentul critic sosiră polițiști călări cari înconjurară trăsura banului pentru a l' apăra în contra furiei poporului. Banul se îndreptă spre palat. Reprezentantul banului și alți membri ai guvernului au fost și ei obiectul unor furtunoase demonstrații. Au fost arestate mai multe persoane. Dimineața la orele 11 o mare mulțime de popor se îndreptă spre palatul banului, fu însă respinsă de poliție.

Praga, 19 Iunie. Rectorul universității germane a fost înștiințat în mod oficial că guvernul a numit pe Warhmund ca profesor de drept canonic la universitatea germană de aci. Warhmund a declarat ministrului cultelor că nu va face recurs în contra intreruperii cursurilor sale la universitatea din Insbruck și că la iarnă își va începe activitatea la Praga.

Petersburg, 19 Iunie. Cu privire la vizita Țarului la Raconigi, se comunică următoarele: Conte Muravief, care se află de mai mult timp la Petersburg, și despre cari se știe că este reprezentantul Rusiei în Italia, a stabilit într'o conferință avută la Peterhof, programul călătoriei Țarului în Italia. Călătoria aceasta va avea loc la toamnă.

Bibliografie.

„O roșă veștejită” cu text nemțesc după Heine și românesc de Matilda Cugler-Poni pentru voce și pian. Prețul 1 coronă, plus 5 bani.

T. Lugojanu: „De două”, cor bărbătesc pe motiv popular. Prețul 1 cor. plus 5 bani porto.

Înlănu Mainu romanță pentru voce și pian de G. Fl. Fregmearnu, dedicată d-nei Elena Dr. I. Meșianu. Prețul 1 cor. (Lei 1-20) plus 10 bani porto.

Imn festiv și Hora dela Plevna coruri mixte de G. Fl. Fregmearnu. Prețul 1 cor. plus porto 10 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branice.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr. Lahmann — cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizicale și dietetice; ½ oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Vilă de vânzare.

Pozițiune admirabilă, pe Straje, cu curte și grădină care conține 4000 m.²; 55 m. front de stradă, se vinde din mână liberă cu preț redus.

Informațiuni Șirul Cetății Nr. 8 dela 9-10 oare a. m. și dela 3-4 oare p. m.

(186,7-6.)

O grădină mare

de o estensiune de circa 7 jugere cu pomi de tot soiul, casă cu 2 odăi, bucătărie și pivniță, fântână, la poziție foarte frumoasă, în Scheiu, strada Valea-oului nr 43 aproape de biserica de pe tocile, se vinde de mână liberă.

Informațiuni la administrația „Gazetei“.

Nr. 192,3-3

BĂILE DE SĂNĂTATE BUZIAȘ

Stațiune de cale ferată poște și telegraf.

Dela gara de vest din Pesta Vagon accelerat direct. Sezonul dela 15 Maiu-15 Sept.

Băi speciale pentru boale de inimă,

pentru boale femești, suferințe de beșică și rinichi, piatră în beșică, catar de în testine și stomac, contra limfatecismului, gălbînării, anemiei, scrofule, contra slăbiciunii generale și contra de boale cronice la femei. Isvoare radioactive cu acid carbonic, sare și fer.

STABILIMENTUL DE ACID CARBONIC AL BĂILOR MUSCHONG BUZIAȘ,

liferază prompt ori-ce cantitate de acid carbonic curat, natural. Nu face parte din cartel.

Să nu se confunde cu acid carbonic preparat artificial și puțin spornic.

— Serviciu prompt și conștientios. —

Adresa telegrafică: MUSCHONG BUZIAȘ-FÜRDŐ.

Interurban telefon: Nr. 18.

Interurban telefon: Nr. 18.

O recerintă a frumsetei este Teintul frumos.

Damele îl pot conserva prin folosirea a miraculoasei

MARGIT-CREMA

a lui FÖLDES.

MARGIT-CRÈME este un cosmetic cu deosebire fin și plăcut, care netezește fața în scurt timp face pielea moale ca catifeaua, în 10-20 zile. Dispare cu desăvârșire pistrii, petele de ficat și orice necurătenie a feței.

O particularitate avantajoasă a Crèmei este că nu face pielea lucie ca alte crème, din contră dispare lustrul, se poate folosi peste zi. Avantajul principal că nu conține argint viu sau plumb.

Prețul unui borcan mare 2 cor., borcan mic 1 cor. Margit Pasta de dinți 1 cor. Apă de obraz 1 cor.

Deposit principal în Brașov: Kellemen Ferencz; Klein Victor; Kugler Rez-ó; Lang & Theil drog.; C. H. Neustädter drog.; Neustädter Jerő; Oberth Henrick, Roth Victor, Stenner Fr. gyes.

In Sighisoara: A. V. Langner, farm.; Julius Tartler, drog.

Producător: CLEMENS v. FÖLDES, farmacist în Arad. Comande de 6 cor. să trimit franco.

A se feri de imitații!

A se feri de falsificări!

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. și până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5:46 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7:30 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10:26 m. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3:20 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 12:00 m. p. m.
- III. Trenul accel. la óra 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 7:47 séra.*

*) (care circulă numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5:15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8:41 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la óra 3:05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la órele 7:00 m. séra.* (* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Brașov la Zérnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 8:40 min. a. m.
- II. Trenul mixt la óra 4:16 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 9:46 séra.

Notă. Neapând eu 1 lunie întră în circulațiune trenul direct Arad-Budapesta și trenul accelerat de dimineață Brașov-Budapesta.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4:52 m. dim.
- II. Trenul de persoane la óra 7:12 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 8:50 min. séra.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la óra 7:28 min. dim'in (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la óra 2:18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers. la óra 4:55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la óra 9:18 min. séra.

Dela Bereczk-Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óra 8:16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la óra 1:59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la óra 6:33 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la órele 10:08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zérnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 7:12 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1:39 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 7:07 séra.

NOUL OTEL

„CONTINENTAL“

proprietatea domnului Petru Popovici, situat în strada Castelului, Brașov,

s'a deschis.

Cel mai elegant otel din Brașov.

Patruzeci odăi.

Lumină electrică.

Băi și grădină la dispoziție.

Otelul este arangiat cu cel mai elegant și modern confort și e situat în centrul orașului, aproape de teatru și de aleele orașului.

167,12-10.

Din cauza desfacerei totale a proviziunilor noastre din

ȘCOALELE DE POMI

FRIEDRICH GASPARI Co., în Mediaș (Ardeal) oferim cu prețuri scăzute toate articolele din școalele noastre de pomi ca: vâratci, ernatici, tufe de smeură, fragi, diferiți măracini pentru garduri. Coriferi, trandafiri etc.

Catalog cu prețuri la cerere se trimite gratis.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE

IN ACR. ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,

LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ

DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ

DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURĂ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE

pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Cuvertle, în lotă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul 10 ileri se vinde la zăraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudoi și la Eremias Nepoții.